

اقتصادی و فقط از این بُعد برخوردار شده است.

با مطالعه «اهداف کمی و کیفی بخش مسکن در برنامه دوم در قالب خط‌مشی‌های اساسی بخش مسکن طی سالهای ۷۷-۱۳۷۳» مشخص می‌شود که در قسمت اهداف کمی بند ۲-۳، احداث ۲۳۲/۷ میلیون مترمربع زیربنای مسکونی در کل کشور در پنج سال آینده مطرح شده است. براساس همین برنامه، زیربنای مسکونی پیش‌بینی شده به اشکال مسکن آزاد، مسکن حمایت‌شده، مسکن تعاونی و مسکن اجتماعی تولید خواهد شد.

سازندگان و تولیدکنندگان مسکن آزاد به دلیل اینکه به دنبال فروش سریع و بازگشت سرمایه خود هستند، سعی در هرچه بیشتر مطرح کردن ساختمان خود در محله مسکونی و جدا به نمایش گذاشتن آن دارند و به همین دلیل یکی از علل عمده ناهماهنگی نمای ساختمانها در سطح شهر هستند.

در رابطه با مسکن تعاونی شرایط بدتری وجود دارد. به دلیل وضعیت مالی ضعیف سازندگان و به دلیل اینکه ساکنان و مالکان به دنبال فروش ساختمان نیستند، اکثراً بدون انجام عملیات پایانی نظیر نماسازی مورد استفاده قرار می‌گیرند و یا با کمترین هزینه و بدون طراحی نما، حجم و کالبد ساختمان رها می‌شود.

در بسیاری از شهرهای بزرگ جهان، ضوابط و مقررات خاصی در ارتباط با سیما و کالبد شهر وجود دارد و گروهی از برجسته‌ترین افراد با تخصصهای مرتبط با هنر زیباسازی و زیبایی‌شناسی کار کنترل کلیه طرحهای بزرگ و کوچک معماری و شهری را از نقطه نظر هماهنگی نمای بیرونی ساختمانها و محیط شهری یعنی از جنبه‌های رنگ، حجم، مصالح مناسب، فضای پر و خالی نما، رعایت اصول هماهنگی و تناسب برعهده دارند. چنین تشکلی در کشور ما وجود ندارد و جای خالی آن کاملاً محسوس است. آنچه برای افراد علاقه‌مند به این مسأله نگران‌کننده است، پاسخگویی با شتاب به نیازی است که شرح آن رفت. زیرا در برنامه ارائه شده، ۲۳۲/۷ میلیون مترمربع زیربنای مسکونی در کل کشور برای پنج سال آینده پیش‌بینی شده که با در نظر گرفتن ۱۶۶/۲ میلیون مترمربع مسکونی مورد نیاز در برنامه پنجساله برای مناطق شهری، به رقم سالیانه ۳۳/۲۴ میلیون مترمربع در این مناطق می‌رسیم. در سال ۱۳۷۱ که یکی از فعال‌ترین سالهای ساختمان‌سازی کشور بوده است، ۲۳ میلیون مترمربع ساختمان مسکونی در مناطق شهری ساخته شده است که البته برآورد آن نیز با مینا قرار دادن سه ماهه اول سال و تعمیم آن صورت گرفته است. با در نظر گرفتن رکود صنعت ساختمان‌سازی در نیمه دوم سال ۱۳۷۱ و نیمه اول سال ۱۳۷۲، به نظر می‌رسد که برای پاسخگویی به بیش از مقدار تولیدشده در سال ۱۳۷۱ یعنی برای احداث ۳۳/۲۴ میلیون مترمربع، می‌باید شتاب بیشتری به کار بست.

در این ساخت و ساز پرشتاب، باید جمعی از صاحب‌نظران و مسولان مراکز تأیید پروانه‌های ساختمانی، طرحهای ارائه شده را مورد بررسی قرار دهند، این جمع می‌توانند با گروه دیگری که مشخصاً طرح ساختمان را مطالعه می‌کنند، در ارتباط باشند. گروه دوم، طرح را با ساختمانهای اطراف مورد سنجش قرار می‌دهد و تأیید می‌کند که آیا کیفیت طرح معماری، نمای ساختمان، تناسب حجم آن با ساختمانهای اطراف، زیبایی طرح و مصالح مورد استفاده می‌تواند در محل اجرای طرح مناسب باشد یا نه؟ سپس، نظر این گروه به گروه اول که طرح را از جنبه معماری کنترل می‌کنند، ارائه می‌شود. به این ترتیب، طرحهای ساختمانی جدای از تأیید شهرداریها از نظر اجرای ضوابط خاص شهرداری هر شهر، تأیید گروه صاحب‌نظر در این امور را نیز دارا خواهد بود. در این صورت، شاید بتوان در شهرهای بزرگ کشور شاهد ارتقاء کیفیت طراحی مسکن بود.

رفتار دینامیکی سازه‌های

متداول بر روی پایه‌های

جدایش یافته (Base Isolation)

در برابر زلزله

محسن تهرانی زاده

عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر

مهرداد احمدی

کارشناس ارشد سازه‌ها

چکیده

در این تحقیق، تأثیر پارامترهای مختلف جدایشگرهای زلزله‌ای (Isolators) بر رفتار سازه‌ها، با پریودهای مختلف تحت اثر حرکات تصادفی زلزله مورد بررسی قرار گرفته است. اثر برخی از پارامترهای

معرفی اجمالی استادان و دانشیاران مهندسی عمران کشور

با عنایت به اینکه در دو شماره ویژه، نشریه شریف به مقوله مهندسی عمران پرداخته است، بی‌مناسبت ندیدیم تا در این راستا به چاپ اسامی استادان و دانشیاران دانشگاههای سراسر کشور که در زمینه مهندسی عمران مشغول تدریس و فعالیت هستند، اقدام کنیم. در این زمینه، اسامی مدرسان دانشکده‌های عمران کشور، مرتبه علمی و محل تدریس آنها از کتاب «شرح حال تخصصی استادان و دانشیاران کشور» استخراج شده که بدینوسیله نشریه شریف از زحمات مؤلفان محترم آن تشکر و قدردانی می‌کند.

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	دانشگاه
علی محمد اسکروچی	دانشیار	صنعتی شریف
عباس افشار	دانشیار	علم و صنعت ایران
علاءالدین بهروش	استاد	تبریز
کامبیز بهنیا	دانشیار	تهران
سایتاپل بیندرا	استاد	صنعتی شریف
علیرضا خالو	دانشیار	صنعتی شریف
هدایت‌اله ذکایی آشتیانی	دانشیار	صنعتی شریف
محمود ذوالفقاری	دانشیار	صنعتی امیرکبیر
رضا رازانی	استاد	شیراز
حسن رحیمی	دانشیار	تهران
علی اکبر رمضانپور	دانشیار	صنعتی امیرکبیر
علیرضا رهائی	دانشیار	صنعتی امیرکبیر
واهاگ سیمونی سیمونیان سلماس	دانشیار	تبریز
مجید صادق‌آذر	دانشیار	تهران
یعقوب فرزاد	استاد	تبریز
مهدی قالیبافان	دانشیار	تهران
ارسلان قهرمانی	استاد	شیراز
علی کاوه	استاد	علم و صنعت ایران
حیدرعلی کشکولی	دانشیار	شهید چمران اهواز
امیرمسعود کی‌نیا	دانشیار	صنعتی شریف
محسن گویا	دانشیار	تبریز
هاشم مهرآذین	دانشیار	تهران
محمد نجمایی	دانشیار	علم و صنعت ایران
منوچهر وزیری	دانشیار	صنعتی شریف
ابوالحسن وفایی	استاد	صنعتی شریف

جدایشگر زلزله‌ای در پاسخ سیستم در برابر زلزله در طراحی و انتخاب مناسب پارامترهای گوناگون جدایشگرها بسیار حایز اهمیت است.

پارامترهای مورد بررسی در این مقاله عبارتند از اصطکاک، میرایی، مشخصه‌های مختلف حلقه‌های مترتیک و پریرود جدایشگرهای لرزهای که پارامتر اخیر برای جدایشگرهای مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است که با استفاده از آن ضمن مقایسه پاسخ سیستم‌های مختلف با تغییرات پریرود جدایشگرها، حدود مطلوب پریرود برای جدایشگرهای مختلف تعیین شده است.

پاسخ سیستم سازه‌ای با جدایشگرهای مختلف و مقایسه آن با پاسخ سازه معمولی با پایه‌های ثابت از دیگر موارد مورد مطالعه در این تحقیق است. بررسی فوق، مطلوبیت جدایشگرهای مختلف را در تقلیل آثار ناشی از زلزله نشان داده و حدود پریرود روسازه‌هایی که جدا کردن آنها از زمین می‌تواند تأثیر قابل توجهی در تقلیل نیروهای ناشی از اثر زلزله داشته باشد را بدین ترتیب مشخص می‌نماید.

برای مشخص کردن حساسیت جدایشگرهای مختلف زلزله‌ای نسبت به مشخصه‌های زلزله، پاسخ سیستم‌های مختلف جدایشگر زلزله‌ای برای یک زلزله با دو مقدار شتاب حداکثر (PGA) محاسبه و با یکدیگر مقایسه شده و در نهایت، پاسخ سیستم‌های جدایشگر مختلف زلزله‌ای برای حرکات تصادفی دو زلزله با حداکثر شتاب (PGA) مساوی برای پریرودهای مختلف روسازه‌ها تعیین و با یکدیگر مقایسه شده‌اند.

یکی دیگر از نتایج مهم این تحقیق، تعیین نقاط قوت و ضعف جدایشگرهای مختلف زلزله‌ای (Isolators) در ارتباط با سه گروه از ساختمانهای کوتاه، متوسط و بلند است که برای هر یک از سه گروه مذکور تحقیقات لازم انجام پذیرفته است.

